

GRUNDLAGSUTSKOTTETS UTLÅTANDE 26/2012 rd

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om ändring av ikraftträdandebestämmelsen i lagen om ändring och temporär ändring av lagen om oljeskyddsfonden

Till miljöutskottet

INLEDNING

Remiss

Riksdagen remitterade den 21 september 2012 regeringens proposition med förslag till lag om ändring av ikraftträdandebestämmelsen i lagen om ändring och temporär ändring av lagen om oljeskyddsfonden (RP 120/2012 rd) till miljöutskottet för beredning och bestämde samtidigt att grundlagsutskottet ska lämna utlåtande till miljöutskottet.

Sakkunniga

Utskottet har hört

- regeringssekreterare Merja Huhtala, miljöministeriet
- professor Mikael Hidén
- professor Veli-Pekka Viljanen.

PROPOSITIONEN

Regeringen föreslår att ikraftträdandebestämmelsen i lagen om ändring och temporär ändring av lagen om oljeskyddsfonden ändras så att höjningen av den oljeskyddsavgift som tas ut till oljeskyddsfonden ska vara i kraft ytterligare tre år och höjningen av fondens kapitalgränser ytterligare fyra år.

Propositionen hänför sig till budgetpropositionen för 2013 och avses bli behandlad i sam-

band med den. Lagen avses träda i kraft den 1 januari 2013.

I motiven till lagstiftningsordning ser regeringen på propositionen mot grundlagens 87 § om fonder utanför statsbudgeten. Regeringen föreslår att lagförslaget behandlas i enlighet med 87 § i grundlagen men ser gärna att grundlagsutskottet behandlar propositionen, eftersom frågan lämnar rum för tolkning.

UTSKOTTETS ÖVERVÄGANDEN

Motivering

Ikraftträdandebestämmelsen i lagen om ändring och temporär ändring av lagen om oljeskydds-

fonden föreslås bli ändrad så att den förhöjda oljeskyddsavgift till oljeskyddsfonden som trädde i kraft den 1 januari 2010 och gäller till utgång-

en av 2012 ska vara i kraft ytterligare tre år, till utgången av 2015. Samtidigt föreslås att även den höjning av fondens kapitalgränser som gäller tiden 1.1.2010—31.12.2015, förlängs med fyra år, till utgången av 2019.

Utskottet bedömde den gällande utvidgningen av oljeskyddsfonden mot grundlagens 87 § i sitt utlåtande GrUU 24/2009 rd. Utskottet ansåg då att en femfaldig utvidgning av oljeskyddsfondens kapitalgränser innebär en sådan väsentlig utvidgning av fonden som avses i 87 § i grundlagen och att det därför krävdes kvalificerad majoritet för att godkänna lagförslaget. Att utskottet i sin bedömning utgick från propositionens förslag om en permanent utvidgning, som sedan i riksdagsbehandlingen ändrades till temporär, saknar betydelse för bedömningen.

Konstitutionellt sett handlar det om huruvida samma krav på kvalificerad majoritet enligt grundlagens 87 § även gäller om den temporära utvidgningen av fonden förlängs genom en ändring av ikraftträdandebestämmelsen. Lagförslaget måste enligt utskottets mening ställas i relation till de permanenta kapitalgränserna i lagen om oljeskyddsfonden, och då krävs även för beslut om förlängning av den temporära utvidgningen minst två tredjedelars majoritet av de avgivna rösterna, precis som regeringen föreslagit.

Ställningstagande

Grundlagsutskottet anser

att lagförslaget ska behandlas i den ordning som 87 § i grundlagen föreskriver.

Helsingfors den 26 oktober 2012

I den avgörande behandlingen deltog

ordf. Johannes Koskinen /sd
vordf. Outi Mäkelä /saml
medl. Sauli Ahvenjärvi /kd
Tuija Brax /gröna
Eeva-Johanna Eloranta /sd
Kalle Jokinen /saml
Ilkka Kantola /sd
Pia Kauma /saml

Kimmo Kivelä /saf
Markus Lohi /cent
Elisabeth Nauclér /sv
Raimo Piirainen /sd
Vesa-Matti Saarakkala /saf
Tapani Tölle /cent
ers. Kimmo Sasi /saml.

Sekreterare var

utskottsråd Petri Helander.